

LOCALE BELANGEN

ORGAAN VAN DE VEREENIGING VOOR LOCALE BELANGEN

Verschijnt den 1sten en 16den van elke maand.

Opneming van een stuk beteekent niet, dat de Redactie zich met den inhoud vereenigt.
ALLE STUKKEN UITSLUITEND TE ADRESSEEREN: POSTBOX 38, SEMARANG.

Het Provinciaal Zelfbestuur.

(vervolg)

Hoe is het nu gesteld met de ontwikkeling van het zelfbestuur in het Indische staatsrecht?

In het ontwerp-decentralisatiewet was aanvankelijk met betrekking tot het zelfbestuur der locale raden niets bepaald en had men de regeling dezer materie geheel buiten het ontwerp gelaten.

Doch geheel aan het eind der beraadslagingen in de Tweede Kamer, denzelfden dag waarop het desbetreffend ontwerp door dit lichaam werd aangenomen (26 Mei 1903), zag de heer Van Karnebeek daarin een leemte, omdat het denkbeeld, dat de locale raden, naast bevoegdheden, ook een **taak** hadden en wel het opvolgen van de hun door het centraal gezag opgelegde medewerking aan de uitvoering van een deel van de algemeene bestuurstaak, welke niet in dat ontwerp was uitgedrukt. Hij stelde daarom een amendement voor, dat door de regeering, zij het ook met wat tegenstribbelen, werd overgenomen, het amendement n. l. om in het tweede lid van artikel 68c na het woord bevoegdheid in te lasschen „hunne taak”. (Woesthoff, De Indische Decentralisatiewetgeving blz. 248).

Echter is noch in het D. B., noch in de L. R. O. eenige uitwerking te vinden van dit nieuwe beginsel van zelfbestuur, zooals ter elfder ure in de decentralisatiewet opgenomen. Artikel 16 D. B. alleen is in al zijn onvolkomenheid de sanctie van dit nauwelijks geregeld voorschrift.

Terecht maant Woesthoff t. a. p. blz. 250 tot voorzichtigheid aan in het kiezen van voorbeelden, dat een algemeene verordening den raad laat medewerken.

„Immers waar de macht van den lokalen raad een afgeleide is in dezen zin, dat hem van het door het gouvernement in beslag genomen terrein plaats is ingeruimd, daar zou men kunnen beweren, dat de raad ook in hoofdzaak werktuig van het hooger gezag, en in bijzaak autonoom orgaan is. Deze opvatting zou echter in strijd komen met de bedoeling der wet, die de zaken, welke zij niet meer uit de algemeene geldmiddelen laat bekostigen en ter beheering overlaat aan den raad, ook niet meer beschouwt als te zijn van 's lands zorg”.

Onder vigeur van de decentralisatiewetgeving is slechts spaarzaam gebruik gemaakt van het oproepen der locale raden tot zelfbestuur.

Zooals art. 119 lid 6 I. S. op 11 September 1920 aan den Volksraad ter adviseering werd aangeboden, luidde het als ontwerp-artikel 67a lid 6 R. R.:

„Wanneer de algemeene verordeningen het vorderen verleen de Provinciale Besturen hunne medewerking tot uitvoering daarvan. De uitvoering geschiedt in provinciën waar een College van Gedeputeerden is ingesteld, door dit College en anders door den Gouverneur voor zooveel niet de algemeene verordening bepaaldelijk de medewerking van den Provincialen Raad vordert. Wordt deze medewerking door den Provincialen Raad geweigerd, dan voorziet bij aanwezigheid van College van Gedeputeerden Staten dit College en anders de Gouverneur daarin”.

Het afdeelvingsverslag van den Volksraad van 23 October 1920 teekent hierbij aan:

„Enkele leden achtten het voorzichtiger in plaats van het positieve „geweigerd” te lezen „niet-verleend”.

Een lid voelde meer voor eene redactie in den zin van art. 119 van het voorstel der Herzieningscommissie.

De Indische memorie van antwoord van 5 November 1920 antwoordde hierop: „de voorgestelde vervanging van het woord „geweigerd” door „niet verleend” is inderdaad als een verbetering te beschouwen — Die „verbetering” is er echter nooit gekomen.

De tweede geuite wensch, in verband met artikel 119 der Herzieningscommissie, liet de Indische Regeering onbeantwoord. Dit gaf den heeren Vreede c. s. aanleiding om op 11 November betreffende de ontwerp-bepaling 67a lid 6 een amendement voor te stellen, ten einde daarvoor in de plaats te stellen:

„De overheden der provinciën verleen zoadanig medewerking aan de uitvoering van algemeene verordeningen, als deze zullen vorderen. Bij algemeene verordening wordt bepaald, welk gezag die overheden vervangt, indien zij ingebreke blijven, deze medewerking op voldoende wijze te verleen”.

Hoewel de Regeering het amendement om de regeling van het medebestuur over te brengen naar de provincie-ordonnantie terecht bestreed met het argument, dat de belangrijke kwestie van medebestuur moest worden vast-

gelegd in de wet, werd nochtans het amendement—Vreede c. s. aangenomen.

Ondanks het Volksraadadvies, diende de Regeering in Nederland op 5 Maart 1921 bij de Staten-Generaal als ontwerp 67a lid 6 een artikel in, gelijkkluidend aan ons tegenwoordig art. 119 lid 6 I. S.

„Het is duidelijk, dat de Nederlandsche Regeering door in de wet nu **ook** nog te voorzien het geval, dat de **gedeputeerden** medewerking weigeren, in plaats van het Volksraadadvies te volgen — dat zelfs eene voorziening voor eventuele weigering van medewerking door den Provincialen Raad niet in de wet wilde vastleggen, eerder een stap tegengesteld aan de richting van het Volksraadadvies deed” (Brückel t. a. p. blz. 130).

Evenals art. 144 lid 3 der Grondwet het zelfbestuur opdraagt aan „de gemeentebesturen”, draagt art. 119 lid 6 I. S. eerste zinsnede dit op aan „de provinciale besturen”.

Is echter naar de Grondwet de hoogere regeling geheel vrij in de aanwijzing van het orgaan voor zelfbestuur en heeft de gemeentewet, sinds haar jongste wijziging, van deze vrijheid gebruik gemaakt, door de mogelijkheid te openen, elk van de drie gemeentelijke organen met zelfbestuur te belasten, de tweede zinsnede van art. 119 lid 6 I. S. beperkt overeenkomstig art. 128 der Provinciale Wet de aanwijzing tot den Raad en het College van Gedeputeerden.

Wij hebben reeds gezien hoe art. 78 P. O. de mogelijkheid opent om ook den Gouverneur met het zelfbestuur te belasten en daarom ware het beter geweest de aanwijzing der organen van zelfbestuur niet uitdrukkelijk in de I. S. op te nemen, maar de uitwerking over te laten aan de provincie-ordonnantie, zooals is geschied in art. 121 lid 3 I. S. j.s art. 71 R. O. en art. 88 S. G. O. ten aanzien van de besturen der zelfstandige gemeenschappen.

De tweede zinsnede van art. 119 lid 6 I. S. bepaalt, dat, als de provinciale besturen tot medewerking aan de uitvoering van hoogere regelingen worden geroepen, deze medewerking geschiedt door het College van Gedeputeerden, voor zooveel niet bepaaldelijk de medewerking van den Raad wordt gevorderd.

„Over de vraag, of dit „bepaaldelijk” moet worden opgevat in dien zin, dat de raad met zoovele woorden daartoe geroepen moet worden, of dat, wanneer de algemeene verordening in het algemeen van de medewerking der provinciale besturen spreekt, voor ieder speciaal geval moet worden beoordeeld of dit de raad, het college van gedeputeerden of gouverneur moet zijn, wordt verschillend gedacht.

Oppenheim verklaart zich voorstander van de laatste meening, doch ik zou geneigd zijn, de eerste opvatting te huldigen, waar toch de wet de medewerking van den raad aan het medebestuur als een uitzondering opvat en derhalve een strenge uitlegging geboden is. (Westra t. a. p. blz. 101). Deze opvatting van Westra, welke mij alleszins juist lijkt, wordt ook gedeeld door Borel t. a. p. blz. 274).

De tweede moeilijkheid, die zich hierbij kan voordoen, ligt hierin, dat de algemeene verordening soms het pro-

vinciaal bestuur voor zekere verrichtingen aanwijst, doch niet zelf uitmaakt, wanneer die verrichting moet plaats vinden; **indien** een bepaalde handeling noodig is, dan moet deze uitgaan van het provinciaal bestuur,

„Reeds kort na de invoering der Gemeentewet kwam de vraag, of dergelijke facultatieve medewerking aan de uitvoering van wetten enz, naar de regeling van art. 126 Gw, moet worden beoordeeld, ter sprake, n. l. in verband met art. 62 Wetb. v. Koophandel. Daar staat te lezen, dat makelaars zijn door het plaatselijk bestuur aangestelde tusschenhandelaars. Wie is hier nu het plaatselijk bestuur? Dat is de Raad, zegt de H. R., want het geldt hier niet de verplichte uitvoering eener wet, „daar de aanstelling van makelaars geenszins door het Wetboek van Koophandel of eenige andere wet verplichtend is voorgeschreven, maar hier alleen sprake is van het gebruik maken casu quo eener attributieve bevoegdheid.

Indien het waar is, dat door art. 62 W. v. K. aan het gemeentebestuur de bevoegdheid wordt geschonken, om zelf te beslissen, of er in de gemeente makelaars en zoo ja, hoeveel - zullen zijn of niet, dan is het arrest van den H. R. m. i. onmiskenbaar juist. Art. 62 W. v. K. verschilt dan niet van andere wettelijke bepalingen, waarin een bevoegdheid van het gemeentebestuur ten aanzien van het onderwerp der wet wordt erkend of geregeld en daarbij bevindt men zich niet op het terrein van de verplichte werkzaamheid der gemeente. Slechts op dat terrein kan art. 126 Gw. van toepassing zijn; in andere gevallen geldt de regel van art. 134: de Raad is geroepen, tenzij uitdrukkelijk B. en W. of de Burgemeester zijn aangewezen.

Indien echter de beteekenis van art. 62 W. v. K. enger is, indien het alleen aanwijst het orgaan, dat moet optreden en niet zelf heeft te beslissen, of in een bepaald geval een makelaar zal worden benoemd of niet, m. a. w. indien het artikel geen attributieve bevoegdheid bevat, dan is het m. i. anders gesteld. Dan is er wel degelijk sprake van gevorderde medewerking aan de uitvoering der wet, die van het gemeentebestuur eischt de benoeming van een makelaar, zoodra buiten dat bestuur om is komen vast te staan, dat benoemd zal worden. In dat geval alleen kan bij niet-benoeming ook van weigering tot medewerking aan de wetsuitvoering sprake wezen. Aldus opgevat staat art. 62 W. v. K. gelijk met bijv. art. I der Hinderwet, dat verbiedt inrichtingen, welke gevaar, schade of hinder kunnen veroorzaken, op te richten zonder vergunning, welke, behoudens de bij de wet gemaakte uitzonderingen, door het gemeentebestuur wordt gegeven. Ook hier heeft het gemeentebestuur niet per se een handeling te verrichten, doch moet het de wet uitvoeren alleen, wanneer een particulier vergunning vraagt; waar de beslissing over zijn al of niet handelen aldus niet van zijn eigen inzicht afhangt, is hier art. 126 Gw. van toepassing en dient de bedoelde vergunning dus door B. en W. te worden verleend. Blijkbaar heeft de H. R. art. 62 W. v. K. in eerst vermelden zin opgevat en dan is zijn beslissing m. i. juist”. (Borel t. a. p. blz. 274 c. s.)

Als regel wordt dus het college van gedeputeerden belast met het zelfbestuur, welke opdracht alleszins begrijpelijk is, daar een college als de raad voor de uitoefening van zelfbestuursfuncties in het algemeen weinig geschikt is.

In de praktijk van ons staatsrecht komt opdracht van zelfbestuur aan den raad dan ook slechts voornamelijk in die gevallen voor, wanneer zij strekt tot het maken van **verordeningen** (zie b. v. art. 2 lid 1 der Binnenscheperordonnantie 1927).

Wordt de raad geroepen tot medebestuur en verricht het college die taak niet naar het inzicht van het hooger gezag, dan treedt het college van gedeputeerden in diens plaats op; vervult dat college zijn taak niet naar behooren, hetzij dat het in eerste instantie met het medebestuur is belast, hetzij het optreedt wijl de raad zijn taak niet naar behooren vervult, dan treedt in zijn plaats de gouverneur op, zooals ook in artikel 67a lid 6 R. R. is voorgeschreven. Er wordt echter aan toegevoegd, (in art. 78 P. O.) dat de gouverneur in dit geval bevoegd is de uitvoering, welke door gedeputeerden niet naar behooren is gedaan, te doen op kosten van de provincie. De memorie van toelichting acht dit laatste juiste de clou van het artikel door te zeggen: „het derde lid was noodig om te doen uitkomen, dat bij nalatigheid van genoemd college de verrichtingen kunnen geschieden op kosten van de nalatige provincie”. Dit is echter onjuist; zie blz. 12a.

(Wordt vervolgd)

Mr. H. D. van WERKUM.

Opcenten der autonome gemeenschappen op aanslagen in de inkomstenbelasting van verlofgangers.

In het ook in dit blad reeds meergenoemde Regeeringsrondschrijven van 25 Juli 1932 no. 1962/A betreffende verlaging der door de autonome gemeenschappen geheven opcenten op de landsinkomstenbelasting wordt er o.m. de aandacht op gevestigd dat de autonome gemeenschappen een meerdere opbrengst uit deze heffing kunnen verwachten ten gevolge van het feit, dat verlofgangers onder de ordonnantie op de inkomstenbelasting 1932 in Nederl. Indië belastingplichtig blijven en voor den aanslag geacht zullen worden te zijn blijven wonen waar zij laatstelijk in Nederlandsch-Indië gevestigd waren.

N. h. v. dient er echter op te worden gewezen, dat deze nieuwe regeling niet in alle opzichten een voordeel voor de autonome gemeenschappen met betrekking tot de opcentenheffing beteekent.

Volgens art. 75 der Ordonnantie I. B. 1932 vindt, bij vertrek uit Nederlandsch-Indië voor een jaar of korter, herrekening plaats van den aanslag, waarbij de opbrengst van onderneming of arbeid geacht wordt uit een nieuwe bron te zijn verkregen. De opgelegde aanslag wordt derhalve over de nog niet ingetreden maanden van het belastingjaar verminderd met het verschil tusschen de

belasting naar den toestand op 1 Januari van het belastingjaar en de belasting naar den toestand op het tijdstip van vertrek.

Bij terugkeer in Nederlandsch-Indië na ommekomst van het buitenlandsch verlof vindt opnieuw herrekening plaats en wordt zoo noodig de aanslag over de nog niet ingetreden maanden van het belastingjaar weer verhoogd met het verschil tusschen de belasting naar den toestand op het tijdstip van vertrek en de belasting naar den toestand op het tijdstip van terugkeer.

Ingevolge artikel 8 van Staatsblad 1927 no. 517 deelen de ten behoeve der autonome gemeenschappen geheven opcenten in deze verminderingen en verhoogingen.

In het geval waarin een belastingplichtige, die op 1 Januari van het belastingjaar op een bepaalde standplaats woonde, in den loop van dat jaar met verlof vertrekt en na afloop van zijn buitenlandsch verlof in hetzelfde belastingjaar weer op dezelfde standplaats terugkeert, levert deze regeling ten aanzien van de opcentenheffing geen bijzonderheden op, behalve dan de omslag van het twee malen herrekenen van den aanslag, doch dit geschiedt door den landsbelastingdienst, en niet door de autonome gemeenschappen.

Evenmin in een geval, waarin de terugkeer op dezelfde standplaats in een volgend belastingjaar plaats vindt. Dan wordt in het jaar van vertrek één maal de aanslag herrekend (verminderd) en naar den toestand op 1 Januari van het volgende jaar wordt een nieuwe aanslag opgelegd, welke bij terugkeer op dezelfde standplaats in den loop van dat jaar wordt herrekend (verhoogd).

De zaak is echter minder eenvoudig, wanneer de belastingplichtige na ommekomst van zijn buitenlandsch verlof een andere standplaats krijgt.

Men moet hierbij verschillende gevallen onderscheiden

- a. de nieuwe standplaats is gelegen in een andere provincie;
- b. de nieuwe standplaats is gelegen in dezelfde provincie, doch in een andere stadsgemeente of regentschap, ressorteerende onder een andere inspectie van financiën;
- c. als b. doch ressorteerende onder dezelfde inspectie van financiën.

In gevallen sub a en b rijst dan eerstens de vraag door welke inspectie van financiën de aanslag zal worden herrekend; door die, welke den aanslag oorspronkelijk heeft vastgesteld of door de inspectie van de nieuwe standplaats.

Uit artikel 76 lid 5 der ordonnantie I. B. 1932, volgens welke bepaling de verhooging als een afzonderlijke aanslag wordt opgelegd, zou men wellicht kunnen afleiden, dat de verhooging ook door de inspectie van de nieuwe standplaats wordt berekend. Dit is echter vermoedelijk niet de bedoeling. Immers, thans is gebruikelijk, dat een aanslag gedurende het geheele belastingjaar behandeld blijft ter plaatse, waar hij oorspronkelijk is opgelegd, en een noodzaak om van deze gedragslijn in het hier bedoelde geval af te wijken, schijnt niet aanwezig. Het moet

bovendien administratief met het oog op de behandeling van doleanties e.d. wel bezwaarlijk worden, als de hier bedoelde „verhooging van den aanslag“, die in wezen volkomen gelijk is aan een suppletoire aanslag, zou voorkomen in de kohieren van een andere inspectie dan die, welke den oorspronkelijken aanslag heeft vastgesteld.

Ook met het oog op de hieronder nog te bespreken ongerijmde consequenties van het andere standpunt, willen wij voorloopig aannemen, dat de aanslag geheel behandeld zal worden door de inspectie, die deze oorspronkelijk heeft vastgesteld.

Het hierboven gemaakte onderscheid tusschen de gevallen **b** en **c** kan dus buiten beschouwing worden gelaten.

Derhalve dienen slechts in onderzoek te worden genomen de gevallen, waarin de verlofganger na terugkeer een standplaats krijgt :

- a.** in een andere provincie ;
- b.** in dezelfde provincie, doch in een andere stadsgemeente of regentschap.

In het geval **b**, blijft ten aanzien van de provinciale opcenten de zaak dezelfde als wanneer de verlofganger op dezelfde standplaats terugkeert. Met betrekking tot de opcenten van de betrokken stadsgemeenten en/of regentschappen, doet zich echter een eigenaardigheid voor, die in het geval **a**, ook worden ondervonden ten aanzien van de provinciale opcenten.

Het schijnt dus voldoende alleen het geval **a**, eens nader te onderzoeken.

Bij vertrek met verlof worden de opcenten van de provincie en van de stadsgemeente of regentschap met de hoofdsom van aanslag mede verminderd en na terugkeer weer mede verhoogd. Maar de verlofganger, die na terugkeer een standplaats in een andere provincie heeft gekregen, wordt sedert dat moment niet meer geacht woonachtig te zijn binnen de autonome gemeenschappen, te wier behoefte op zijn aanslag opcenten zijn geheven en dus kan hij op grond van de in de verordeningen voorkomende, daartoe strekkende, bepaling ontheffing vragen van de opcenten, voor zoover berekend over de op het tijdstip van terugkeer nog niet ingetreden maanden van het belastingjaar.

Daarentegen wordt hij op zijn nieuwe standplaats over dat tijdsverloop niet aan de opcentenheffing onderworpen, want door de betrokken inspectie van financiën wordt geen aanslag opgelegd, zoodat er geen grondslag is, waarover die opcenten zouden kunnen worden berekend.

Hier ondervinden de betrokken autonome gemeenschappen dus een aanwijsbaar nadeel van de nieuwe regeling, want onder de oude ordonnantie, toen na terugkeer van buitenlandsch verlof op de nieuwe standplaats een nieuwe aanslag werd opgelegd, werden over dien nieuwen aanslag uit den aard der zaak wel opcenten ten behoeve van die autonome gemeenschappen berekend.

Aan dit nadeel, waarop de Regeering niet de aandacht vestigt, is slechts te ontkomen door de vaststelling van een verordening tot heffing van een inkomstenbelasting van personen, die zich in den loop van eenig jaar in

de autonome gemeenschap vestigen en elders reeds zijn aangeslagen in de landsinkomstenbelasting (een zorgen : „aanvullingsverordening“), zooals in bijna alle stadsgemeenten, en sedert kort ook in de provincie Midden-Java, bestaan.

Administratief wordt de zaak echter buitengewoon eigenaardig, wanneer de herrekening van den aanslag na terugkeer van buitenlandsch verlof van de belastingplichtige, door de inspectie van financiën van zijn nieuwe standplaats zou worden verricht. Immers, dan zal de verhooging van den aanslag, die volgens artikel 76 lid 5 der ordonnantie in een afzonderlijken aanslag wordt vervat, ten kohiere worden gebracht op de nieuwe standplaats en worden over het bedrag der verhooging opcenten berekend ten behoeve van de autonome gemeenschappen, binnen welker gebied belastingplichtige zich nieuw heeft gevestigd, en wel, over de bij terugkeer nog niet ingetreden maanden van het belastingjaar.

Maar de autonome gemeenschappen krijgen niet de opcenten die haar toekomen over dat tijdsverloop over dat gedeelte van den aanslag, zooals deze bij het vertrek is herrekend (verminderd). Deze verminderde aanslag blijft, inclusief opcenten in de kohieren der inspectie van de oude standplaats opgenomen. Voor den belastingplichtige is dit een voordeel ; van laatstbedoelde opcenten, geheven ten behoeve van de autonome gemeenschap van zijn oude standplaats, kan hij immers over de bij terugkeer nog niet ingetreden maanden ontheffing krijgen. Maar de autonome gemeenschappen, waarin de belastingplichtige zich na terugkeer vestigt, ondervinden ook in dat geval een nadeel.

Hebben zij nu een aanvullingsverordening als bovenbedoeld vastgesteld, dan wordt de zaak nog eigenaardiger. Dan zullen zij op grond van die verordening van den zich in haar gebied vestigende belastingplichtige belasting heffen, gelijkstaande met de opcenten berekend over het volle bedrag van den aanslag, zooals deze bij terugkeer wordt herrekend.

Maar daarnaast zal de inspectie van de nieuwe standplaats over de verhooging van den aanslag nog eens opcenten berekenen !

Met het oog hierop lijkt het in elk geval in verband met de opcentenheffing noodzakelijk, dat alle herrekeningen van een aanslag wegens vertrek met en terugkeer van buitenlandsch verlof geschieden door de inspectie, die de aanslag oorspronkelijk heeft vastgesteld.

Wellicht vinden autonome gemeenschappen, die nog geen aanvullingsverordening kennen, in het vorenstaande aanleiding alsnog tot vaststelling daarvan over te gaan.

Mr. L. F. ENGELKES-NIX

Semarang, December 1932.

Enkele grepen uit de Regentschapsordonnantie.

Het hooger toezicht op de verrichtingen van den regentschapsraad is in de Regentschapsordonnantie op verschillende plaatsen vastgelegd. Het algemeen repressief toezicht bevat artikel 125 van de R. O., waarbij aan den G. G. de bevoegdheid is gegeven om besluiten van den raad en van het college van gedeputeerden, voorzover zij met een algemeene of provinciale verordening dan wel met het algemeen belang in strijd zijn, te schorsen of te vernietigen. Het college van gedeputeerden kan, zoo het van meening is, dat besluiten van den regentschapsraad of van het college van gedeputeerden in strijd zijn met een algemeene of provinciale verordening dan wel met het algemeen belang, deze ter schorsing of vernietiging bij den G. G. voordragen.

Voorts is de resident belast met het toezicht op den regentschapsraad en kan terzake aan het college van gedeputeerden de voorstellen doen, die hij noodig acht. Van welken aard dit toezicht is, preventief dan wel repressief, en tot hoever zoomede op welke wijze dit behoort te worden uitgeoefend, zullen we hier onbesproken laten. Over dit befaamde artikel is reeds zooveel geschreven en gezegd, zonder dat zulks evenwel tot meerdere ophelderig heeft geleid.

Van preventieven aard is het toezicht, dat de G. G. of het college van gedeputeerden in de volgende gevallen uitoefent:

1. ten aanzien van de vaststelling van verordeningen tot het heffen van belastingen (art. 59 R. O.).
2. ten aanzien van de regeling van de reis- en verblijfkosten van en de toekenning van zittiggelden aan leden van den Raad en aan commissiën uit den Raad (art. 17 R. O.)
3. Idem aan leden van het college van gedeputeerden (art. 21 lid 3 R. O.)
4. ten aanzien van de bezoldigingsregeling der ambtenaren van het regentschap (art. 27 R. O.)
5. ten aanzien van regelingen getroffen met andere zelfstandige gemeenschappen tot behartiging en uitvoerig van gemeenschappelijke belangen enz. (art. 54 lid 2 R. O.)
6. ten aanzien van de vaststelling van het reglement van orde van de vergaderingen van den Raad (art. 27 R. O.)
7. ten aanzien van besluiten strekkende tot het verkrijgen, vervreemden of bezwaren van onroerend goed of tot het treffen van dadingen, indien daarmede een bedrag is gemoeid, dat een bij Provinciale verordening te bepalen grens overschrijdt (art. 60 R. O.)
8. ten aanzien van het aangaan van geldleeningen ten laste van het regentschap (art. 61 R. O.)
9. ten aanzien van verordeningen, welke strafbepalingen bevatten (art. 62 lid 3 R. O.)
10. ten aanzien van de vaststelling en wijziging van de begroting (art. 78 R. O.)

11. ten aanzien van het verleen van de machtiging aan het college van gedeputeerden om handelingen te verrichten, welke den post voor onvoorziene uitgaven bezwaren, zoomede die welke uitgaven tengevolge hebben boven een door den Raad te bepalen bedrag (art. 84 lid 4 R. O.)
12. ten aanzien van de besluiten van den Raad tot het verrichten van handelingen zonder te wachten op de goedkeuring der noodige wijziging in de begroting, tot welke wijziging niet bij de begroting zelve machtiging is verleend (art. 85 R. O.).

Elders komen in de regentschapsordonnantie bepalingen voor, in welke gevallen het college van gedeputeerden bemoeienis heeft met aangelegenheden van den regentschapsraad, welke hier niet behoeven te worden vermeld, omdat ze niet zoozeer uitingen zijn van hooger toezicht.

Vermelding verdient nog art. 25 R. O. waar aan den regent de bevoegdheid wordt toegekend, om besluiten van den raad, welke naar zijn oordeel als strijdig met een algemeene provinciale verordening dan wel met het algemeen belang kunnen worden geschorst of vernietigd, niet ten uitvoer te brengen. Een alleszins eigenaardige positie, waar de regent als lid en voorzitter van het college van gedeputeerden weer door den raad ter verantwoording kan worden geroepen. Een en ander staat in verband met de dubbele functie die de regent bekleedt in het stelsel der bestuursvorming: landsdienaar enerzijds, regentschapsorgaan anderzijds.

Boven en behalve de in de regentschapsordonnantie genoemde gevallen waarin de handelingen van den regentschapsraad aan hooger toezicht zijn onderworpen, heeft artikel 58 R. O. ook nog de mogelijkheid opengesteld om besluiten van den raad betreffende bepaalde onderwerpen onder preventief toezicht van het college van gedeputeerden te stellen. Onder besluiten worden ingevolge artikel 2 R. O. mede verstaan verordeningen.

Dit artikel verdient alleszins de aandacht. Van de artikelen, waarbij het preventief toezicht, hetzij van den G. G. in de enkele, hetzij van het college van gedeputeerden in de meeste gevallen, is vastgesteld onderscheidt artikel 58 R. O. zich al dadelijk door de daarin vervatte waarborgen voor de behoorlijke uitoefening van dit preventief toezicht.

Deze waarborgen bestaan ten eerste uit den gestelden fatalen termijn van 6 maanden, waarbinnen de vereischte goedkeuring moet zijn gegeven, welke termijn in het oorspronkelijk ontwerp der ordonnantie ontbrak, doch bij amendement door den Volksraad aan het artikel werd toegevoegd.

Ten tweede is die waarborg gelegen in het openstellen van de mogelijkheid om in beroep te gaan bij den G. G., wanneer de goedkeuring wordt geweigerd.

Op dit recht van hooger beroep komen we straks terug.

Dit artikel is ook hierom merkwaardig, omdat het geen onderscheid maakt tusschen de beide functies die de raad heeft te vervullen, n.l. met betrekking tot autonomie en en met die tot medebestuur zoodat in beide gevallen 's raadsbesluiten aan het preventief toezicht van gedeputeerden zijn onderworpen.

teerden kunnen worden onderworpen. Hierop is door Mr. Dr. H. Westra reeds gewezen in zijn „Nederl.-Indisch Provinciaal recht“ ten aanzien van het met art. 58 gelijk-luidend artikel 65 P. O. (blz. 86-89).

Ten aanzien van welke onderwerpen strekt zich het in artikel 58 R. O. genoemd toezicht van het college van gedeputeerden uit? Slechts ten aanzien van die onderwerpen, die bij de in dit artikel genoemde ordonnantie worden bepaald, welke ordonnantie intusschen, voorzover mij bekend, nog niet bestaat. De mogelijkheid tot het scheppen van hooger toezicht op besluiten van den regentschapsraad ten aanzien van bepaalde onderwerpen is in artikel 58 niet imperatief voorgeschreven. Het *kan* bij ordonnantie worden bepaald, staat er. Waar op dit oogenblik, zooals gezegd, deze ordonnantie nog niet tot stand is gekomen, kan er van de uitoefening van het preventief toezicht krachtens art. 58 R. O. van de zijde van het college van gedeputeerden nog geen sprake zijn. Dit toezicht zal immers eerst dan kunnen worden uitgeoefend, wanneer vorgemelde ordonnantie tot stand is gekomen, waarin bepaald wordt welke speciale onderwerpen aan dit toezicht, in den vorm eener goedkeuring, onderworpen worden. Dit feit verdient goed in het oog te worden gehouden in verband met het volgende.

Toen een der regentschapsraden in West-Java een verordening strekkende tot tijdelijke salarisvermindering van de regentschapsambtenaren vaststelde, heeft het college van gedeputeerden op formeele gronden de vereischte goedkeuring aan die verordening niet willen verleen. Het merkwaardige was echter, dat dit college den betrokken regentschapsraad heeft gewezen op de mogelijkheid om van die beslissing in beroep te gaan op den G. G. ingevolge het 4e lid van het hoogerbesproken artikel 58 R. O. Het wil mij voorkomen dat dit niet juist was.

De evenbedoelde raadsverordening bevat een regeling aangaande de bezoldiging der ambtenaren. De voor hare geldigheid vereischte goedkeuring moet worden verleend krachtens artikel 27 R. O. en niet krachtens artikel 58 R. O. Die goedkeuring van het college van Gedeputeerden is voor de geldigheid van de verordening een vereischte, een *conditio sine qua non*. Artikel 27 R. O. opent niet de mogelijkheid om bij weigering dier goedkeuring in appel te gaan bij den G. G. Voor het aan de vereischte van goedkeuring ten grondslag liggend preventief toezicht is in dit geval geen hogere instantie in het leven geroepen, waar tegen dit toezicht kan worden geopponneerd.

Door te wijzen op de mogelijkheid van beroep ex artikel 58 R. O. heeft n. b. m. het college van gedeputeerden een dubbele vergissing begaan.

Vooreerst heeft het college van gedeputeerden daar door den schijn gewekt, alsof de bedoelde raadsverordening aan de goedkeuring van het college van gedeputeerden onderworpen was krachtens artikel 58 R. O. en de in de verordening geregelde materie dus zou behooren, tot die speciale gevallen, welke bij de in artikel 58 R. O. genoemde ordonnantie moet zijn bepaald, welke ordonnantie nog niet eens bestaat.

Ten tweede beging het college van gedeputeerden de m. i. niet minder kapitale vergissing, door, zoo het college de vereischte van de op meergenoemde raadsverordening al grondt op art. 27 R. O., het enkel met betrekking tot het uitsluitend in artikel 58 R. O. bedoeld toezicht geschapen recht van hooger beroep, ook te willen uitbreiden tot andere gevallen, waarbij toezicht te pas komt. Dit nu is m. i. niet juist.

Niet op elke beslissing van het toezichthoudend orgaan is beroep mogelijk op een hooger instantie. Deze hogere instantie is alleen geschapen voor de in de regentschaps-ordonnantie bepaald genoemde gevallen. Beroep op een hogere instantie is volgens de regentschapsordonnantie alleen opengesteld in de gevallen genoemd in art. 12, 14, 15, 54, 132 en in art. 58 voornoemd. In alle andere gevallen is tegen de beslissing van het toezichthoudend orgaan geen beroep mogelijk en derhalve ook niet ten opzichte van de weigering der goedkeuring van het college van gedeputeerden op de hooger genoemde raadsverordening, waar deze goedkeuring vereischt wordt krachtens artikel 27 lid 2 R. O.

Evenmin kan de regentschapsraad bijvoorbeeld in beroep gaan bij den G. G. wanneer het college van gedeputeerden zijn goedkeuring onthoudt aan de door den raad vastgestelde begroting, aangezien in art. 78 R. O. waar dit goedkeuringsrecht is geregeld, die mogelijkheid niet is opengesteld, in tegenstelling met artikel 102 stads-gemeenteordonnantie, waar dit recht van beroep tegen de weigering der goedkeuring van de begroting door het college van gedeputeerden op den G. G. aan de stads-gemeenteraad wel is gegeven (art. 102 lid 6).

TRESNA.

DECENTRALIANA.

De leeftijd van een raadslid. Gedeputeerden besluiten tot toelating van den heer Sajoeti.

In den stadsgemeenteraad van Magelang werd gekozen de heer Sajoeti.

Dit nieuw gekozen raadslid is voorzitter van den chauffeurs- en koetsiersbond.

Hoewel de burgemeester verklaard had dat het hem aannemelijk was gemaakt dat de verkozene op den dag, waarop hij verkozen werd, den 25-jarigen leeftijd had bereikt, werd door den raad met 7-2 stemmen besloten Sajoeti niet tot den raad toe te laten.

De burgemeester zoowel als het niet toegelaten raadslid hebben bij het college van gedeputeerden van den Provincialen Raad een beroepschrift ingediend. Thans heeft het college beslist, dat bij artikel 11, lid 1 sub b van de stadsgemeente-ordonnantie is voorgeschreven, dat de tot lid van een raad verkozene zoo hij niet tot een groep behoort waarvoor een burgerlijke stand is ingesteld, ne-

vens zijn geloofsbrief aan den raad o.m. overlegt eene verklaring van den burgemeester, getuigende dat hem aannemelijk is gemaakt, dat de verkozene op den dag, waarop hij verkozen werd verklaard, den ouderdom van 25 jaren had vervuld;

dat uit deze bepaling blijkt, dat de wetgever, voor het geval het verkozen lid behoort tot een groep, waarvoor geen burgerlijke stand is ingesteld, de beoordeeling van den leeftijd van dat lid heeft willen voorbehouden aan den burgemeester;

dat mitsdien tegen de toelating van den heer Sajoeti geen beletselen bestaan.

Samenwerking van regentschappen.

Financieele contrôle

De te Bandoeng gehouden vergadering van regenten en vertegenwoordigers van regentschapsraden in de provincie West-Java voor de instelling eener gemeenschappelijke financieele contrôle werd belegd in het gebouw van den regentschapsraad van Bandoeng. Balonggede 10, en bijgewoond door vertegenwoordigers van nagenoeg alle regentschappen in de provincie West-Java. Niet vertegenwoordigd waren de regentschappen Indramajoe en Tasikmalaja, beide wegens verhindering van de betrokken regenten, en Cheribon, door welk regentschap te kennen werd gegeven, dat het zich thans voor de contrôle op de administratie op goedkoope wijze van deskundigen bijstand heeft kunnen verzekeren.

De groote meerderheid der vergadering verklaarde zich vóór samenwerking, op privaatrechtelijke basis, door oprichting van een particuliere vereeniging, zooals zulks bij de gemeenten in Holland het geval is, dit teneinde de samenwerking op zoo breed mogelijke wijze te kunnen bewerkstelligen.

Besloten werd om dit denkbeeld verder uit te werken, c.q. door het ontwerpen van statuten en verder door de regentschappen ieder voor zich te doen uitmaken de maximaal voor dit doel beschikbare gelden voor wat betreft de contributieheffing, met inachtneming van de voor ieder ressort opgemaakte begrotingen.

Het ligt voorts in de bedoeling om de vertegenwoordigers der regentschappen nader te doen bijeen komen op een vergadering, wederom in Bandoeng te houden, voor de goedkeuring van de statuten en waarop dan tot definitieve aansluiting kan worden besloten.

De destijds door de regentenvergadering ingestelde studiec ommissie blijft als zoodanig gehandhaafd en krijgt thans tot taak, het hiervoren genoemd plan uit te werken.

Locaal ressort en belastingheffing.

Het departement van Binnenlandsch Bestuur deed een rondschrjven uitgaan, gericht aan de raden der autonome gemeenschappen, en afkomstig van den Adviseur voor de Decentralisatie dat volledigheidshalve hier tekstueel volgt:

Naar aanleiding van de vraag, of en in hoeverre in de huidige tijdsomstandigheden de invoering van nieuwe

en de verhooging van bestaande locale belastingen toelaatbaar is, wenscht de Gouverneur-Generaal het navolgende onder de aandacht van Uw college te zien gebracht:

Bij de belastingheffing door autonome gemeenschappen dient als beginsel voorop te staan, dat de invoering van nieuwe en de verhooging van bestaande belastingen niet ten doel mag hebben, daarmede de korting op de landsuitkeering te compenseeren, noch om de in de gegeven omstandigheden noodige versobering op de locale huishoudingen te ontgaan. Is het in beginsel reeds onjuist en oneconomisch te achten, een huishouding noodeloos breed op te zetten, in dezen crisistijd dient in elk geval te worden vermeden dat de bevolking een zwaardere financieele druk wordt opgelegd dan strikt noodzakelijk is.

In verband hiermede zal, wanneer aan de hand van een onderzoek van den financieelen toestand, getoetst aan de ontwikkeling van de betrokken gemeenschap, blijkt dat de nieuwe heffing op de belastingverhoging niet onvermijdelijk is te achten, en dat het begrotings-evenwicht ook door een verdere beknotting der uitgaven kan worden verkregen, de vereischte goedkeuring aan een dergelijke heffing niet kunnen worden verleend.

ADMINISTRATIEVE JURISPRUDENTIE.

19. B. G. S. 22 December 1932 No. 3429/A.

Uitlegging van het begrip „warongs in vaste gebouwen” in artikel 1, lid 1, sub XX der Hinderordonnantie.

De vraag is gesteld, wat in artikel 1, lid 1, onder XX der Hinderordonnantie is te verstaan onder „Warongs in vaste gebouwen” en wat het onderscheid is tusschen een zoodanige warong en een „toko”.

Bij bovenaangehaald Regeeringsschrjven werd naar aanleiding hiervan medegedeeld, dat uit de bescheiden, welke tot de ondonnantie van 18 April 1909 (Staatsblad No. 242) geleid hebben, blijkt, dat met zoodanige warongs beoogd werden de destijds blijkbaar veel voorkomende, in vaste verblijven langs den openbaren weg gedreven inrichtingen, waarin naast allerlei huishoudelijke benoodigdheden in hoofdzaak ongekookte en gekookte eetwaren werden verkocht en die dienst deden als verkooplokaal van artikelen, welke in Europeesche huishoudens gebruikt worden, zoomede als inlandsche restauratie of café, waar vele Inlanders en Vreemde Oosterlingen zich plegen te verzamelen. Vanwege de onzindelijkheid, welke in dergelijke inrichtingen veelal heerschte en de onaangename geuren, welke zij veroorzaakten, heeft men deze vermeld in de lijst van neringen, die hinder kunnen veroorzaken. Door de toevoeging „in vaste gebouwen” beoogde men de bedoelde warongs te onderscheiden van warongs in tijdelijke stalletjes.

Het verschil tusschen een warong in een vast gebouw en een „toko” moet hierin worden gezocht, dat onder eerstbedoeld begrip slechts vallen winkels in huishoudelijke

en andere artikelen, tevens zijnde eetgelegenheden voor Inlanders en andere Vreemde Oosterlingen.

20. B. G. S. 17 November 1932 No. 3120/A.
Het kohier-systeem is voor een voertuigenbelasting verwerpelijk.

Door den regentschapsraad van Patjitjan is in zijne vergadering van 29 Juni 1932 een voertuigenbelasting vastgesteld, waarbij het volgende stelsel werd gekozen.

Belastingplichtigen zijn gehouden door middel van de inlevering van een ingevuld beschrijvingsbiljet aangifte te doen van de door hen gehouden voertuigen ten kantore van den Regent of den door dezen aan te wijzen ambtenaar. Bij die aangifte moet het voertuig worden voorgebracht, waaraan van regentschapswege kosteloos een plombe wordt gehecht. De verschuldigde belasting wordt dan voorts op kohieren gebracht en den belastingplichtigen een aanslagbiljet uitgereikt, terwijl de belasting in drie termijnen kan worden voldaan.

Bij den in hoofde aangehaalden brief van den 1sten Gouvernements Secretaris werd aan den regentschapsraad medegedeeld, dat dit kohierensysteem principieele bezwaren bij de Regeering ontmoette. Immers, aldus de Regeering, in het algemeen brengt dit systeem grooten ambtelijken omslag met zich mede, onevenredig aan de baten, die worden opgebracht. De ervaring in verschillende autonome ressorten leert voorts, dat het kohierensysteem bij de belastinginning vele beslommeringen geeft, doordat belastingplichtigen, die in Januari aangifte hebben gedaan, niet meer te vinden zijn, wanneer de aanslagbiljetten worden uitgereikt of de betaling van de termijnen dient te geschieden, zoodat de belasting slecht binnen komt.

Waar wijders reeds bij de aangifte een merkteeken voor het voertuig wordt uitgereikt, is het voor de controleerende ambtenaren bezwaarlijk na te gaan, of zij, wier voertuigen van dat merkteeken zijn voorzien, wel volledig aan hun verplichting tot betaling der verschenen termijnen hebben voldaan.

In de practijk blijkt het systeem, waarbij de belasting terstond bij de aangifte tegen afgifte van een merkteeken en kwitantie moet worden betaald, zonder dat de belasting op kohieren wordt gebracht, voor vervoermiddelen belastingen het best te voldoen.

Aanteekening :

Den laatsten tijd zijn er ten aanzien van locale voertuigenbelastingen door de Regeering verschillende beslissingen genomen in denzelfden zin als boven weergegeven. Op te merken valt echter, dat in de Landsmotorvoertuigenbelasting voor de Buitengewesten (Staatsblad 1932 No. 37) ook het kohierensysteem is gekozen.

Het stelsel, dat de belasting tegelijk met de aangifte tegen afgifte van een merkteeken en kwitantie moet worden betaald, kan worden aangepast aan een betaling van de belasting in termijnen.

Men zal dan moeten voorschrijven, dat degenen, die van die termijnbetaling willen gebruik maken, zich bij het

verschijnen van iederen termijn met hun voertuig naar het kantoor van den aangewezen gezaghebbende moeten begeven om aldaar den verschuldigten termijn te voldoen, waarbij dan voor elken belastingstermijn een afzonderlijk merkteeken wordt uitgereikt.

Bij voertuigenbelastingen van regentschappen, waarin de motorische voertuigen niet worden betrokken, wordt naar het oordeel der Regeering de billijkheid voldoende betracht, wanneer men de mogelijkheid opent de belasting halfjaars te voldoen.

Ten aanzien van degenen, die verzuimen de verplichte aangifte te voldoen en de verschuldigde belasting te betalen, kan men dan voorts bepalen, dat de door hen verschuldigde belasting op kohieren wordt gebracht, aangezien daardoor een gemakkelijke wijze van invordering, nl. door middel van een dwangschrift wordt mogelijk gemaakt. Aanstands noodig is deze aanvullende regeling echter niet, aangezien door het opnemen van een strafbedreiging tegen het berijden van de wegen met voertuigen, welke niet van een vereischt geldig merkteeken zijn voorzien, de nakoming van den belastingplicht voldoende wordt verzekerd.

21. B. G. S. 11 October 1932 No. 2730/A.

Bij hondenbelastingen dient het hebben van vaste (blijvende) hoektanden als criterium voor den belastingplicht te worden aangenomen.

In een door den regentschapsraad van Kraksaan vastgestelde hondenbelasting was bepaald, dat de belasting slechts verschuldigd is voor honden boven den leeftijd van vijf maanden.

Bij het in hoofde aangehaalde Regeeringsschrijven werd het college medegedeeld, dat het voor de met de controle op de naleving van de bepalingen der hondenbelasting belaste ambtenaren een onuitvoerbaar taak zou zijn vast te stellen, of een hond dezen leeftijd al dan niet bereikt heeft.

In verband hiermede werd door de Regeering aanbevolen om, in stede van den leeftijd van den hond het hebben van vaste (blijvende) hoektanden als criterium voor den belastingplicht aan te nemen, welk criterium op verzoek van verscheidene kynologische vereenigingen ook in hondenbelastingverordeningen van andere gemeenschappen is aanvaard.

Dr. H. J. LEVELT.

UIT DEN VOLKSRAAD.

Bepalingen op het slachten van varkens in bepaalde openbare slachthuizen. (onderwerp 108.)

Den Volksraad werd ter overweging aangeboden het ontwerp eener ordonnantie houdende bepalingen op het slachten van varkens in binnen de stadsgemeenten en het ressort van gemeenteraden gelegen openbare slachthuizen.

De toelichtende memorie, welke het ontwerp vergezelt, luidt als volgt:

Door het hoofdbestuur der Nederlandsch-Indische Vereeniging tot bescherming van dieren werd der Regeering verzocht om het bezigen van bedwelmingsapparaten bij de slacht van varkens in die plaatsen, waar van Overheidswege daarop toezicht wordt gehouden, verplichtend te stellen. Men had daarbij het oog op in verschillende slachthuizen reeds in gebruik zijnde toestellen, welke door het mechanisch beleedigen van de groote hersenen een bedwelmig teweeg brengen, waardoor de slacht zelf op pijnlooze wijze kan plaats hebben.

Waar deze wijze van slachten technisch gemakkelijk uitvoerbaar is, daartegen geen bezwaren van ritueelen aard bestaan en zij uit een humanitair oogpunt alle aanbeveling verdient, is het gewenscht gevolg te geven aan het denkbeeld van voornoemde vereeniging.

Evenwel is bij de in artikel 2 der ontwerp-ordonnantie voorgeschreven wijze van slachten rekening gehouden met de mogelijkheid om langs anderen dan mechanischen weg het beoogde doel te bereiken.

Het is de bedoeling de werking van de ontworpen ordonnantie voorloopig te beperken tot de stadsgemeenten en ressorten van gemeenteraden, omdat in al deze autonome ressorten abattoirs bestaan, waar de naleving van de bepalingen gewaarborgd is, terwijl ook in die plaatsen uiteraard kwantitatief de meeste behoefte daaraan bestaat.

Aan de aanschaffing van de meest gangbare toestellen zijn geen groote kosten verbonden, doch er dient rekening mede te worden gehouden, dat de toepassing in enkele gevallen wellicht eenige verbouwing in de slachthuizen noodig kan maken. Voor deze of andere bezwarende omstandigheden is het noodig de mogelijkheid van tijdelijke dispensatie open te stellen.

Van deze gelegenheid is gebruik gemaakt nog enkele andere voorschriften op te nemen, ter voorkoming van onnoodige kwelling der te slachten varkens, welke bepalingen geen toelichting behoeven.

MALEISCH GEDEELTE.

Pelatoeran poengoetan padjak dobbel.

Soeatoe beban jang telah terasa terlampau berat bagai rajat ialah stelsel (pelatoeran) poengoetan padjak dobbel.

Bagaimanakah hal ini bisa kedjadian, maka dapatlah pembatja ketahoei dari oraian dibawah ini.

Sebagimana telah diketahoei maka masing-masing lokaal ressort (daerah autonom) adalah hak boeat poengoet padjak sendiri. Inilah soeatoe hak jang soedah sepatoenja. Akan tetapi beberapa daerah autonom ketika mengadakan verordening-verordening jang bermaksoed poengoet padjak sering-sering dengan tidak sengadja, ataupun dengan sengadja tidak soeka mengengati, bahwa poengoetan padjak itoe boeat soeatoe golongan pendoedoek terasa berat sangat, oleh karena golongan ini haroeslah djoega membajar padjak boeat lain daerah autonom, ialah kebanyakan daerah autonom jang ada dikelilingnja

atau disampingnja. Mitsalnja soeatoe Regentschap memoengoet padjak atas memakai djalan dengan kendaraan, Bilamana disampingnja wengkon Regentschap itoe djoestroe adalah soeatoe stadsgemeente jang poengoet djoega padjak kendaran dari orang-orang jang bertinggal tempat di loear Stadsgemeente, maka teranglah bahwa orang-orang tadi dikenakan membajar padjak dobbel, ialah mereka haroes membajar padjak kendaran itoe pada doea-doea autonoom ressort tadi.

Adilkah hal ini? Baiklah pertanjaan ini kami selidiki dengan sedalam-dalamnja. Boeat memoedahkan penjelidikan ini, maka kami selidiki dahoele alesan-alesan jang diadjoekan oleh daerah-daerah autonom jang telah bersikap memoengoet padjak dari orang-orang jang bertinggal tempat di loear daerah itoe. Soedah barang tentoe jang dikenakan padjeg itoe hanjalah orang-orang jang berkepentingan didalam daerah itoe.

Mitsalnja adalah seorang jang bertinggal di loear sesoetae stadsgemeente tetapi mempoenjai roemah-roemah, kantor, di gemeente itoe, maka soedah selajaknja ia, jang pengasilanja meloeloe atau boeat sebagian jang terbesar didapatkan dari gemeente itoe, diwadjibkan membaja, padjak oempama seroepea „forensenbelasting” pada stadsgemeente itoe. Djika ta'ada poengoetan jang seroepea itoe, maka dikoeatirkan, bahwa nanti orang-orang jang kaja dapat pengasilan banjak karena perboeatan-perboeatan dan pakerdjaan-pakerdjaan gemeente itoe, lantas sadja bertempat tinggal di loear gemeente semoeanja, ta'lain ta'boekan hanjalah oentoek mendapatkan kebebasan dari membajar padjak pada stadsgemeente tadi, apa lagi djika padjak stadsgemeente ini adalah berat ataupun lebih berat dari padjak kaboepaten jang ditempatinja.

Lain tjonto demikian. Oleh karena seoemoemnja penghidoepan di dalem kota adalah mahal, maka beberapa orang jang menjewakan deeleman atau grobag didalam kota gemeente itoe, lebih soeka bertinggal di loear kota, mendjadi didalam wengkon sesoetae regentschap. Dalam wengkon inilah mereka itoe mempoenjai soeatoe peroesahan pesewaan deeleman atau grobag. Oleh karena deeleman-deeleman atau grobak-grobak itoe disewakan di kota (gemeente) dan soedah barang tentoe sehari-harinja memakai djalan gemeente, maka soedah selajaknjalah gemeente jang haroes memikoel beja pemeliharaan djalan-djalan itoe poengoet padjak kendaraan dari orang-orang tadi. Tetapi regentschap dalem hal ini tidak soeka katinggalan. Oleh karena djalan regentschap sehari-harinja dipakai oleh kendaraan tadi, maka regentschap ini poengoet padjak djoega dari orang-orang tadi.

Sebaliknya, biarpoen tida sering kedjadian regentschap bisa poengoet padjak dari orang-orang, jang bertinggal tempat dalam wengkon stadsgemeente tetapi sehari-harinja mendjalankan kendaraannja dalam wengkon regentschap.

Dengen adanya atoeran-atoeran jang seroepea itoe, maka orang-orang tadi dikenakan membajar padjak doea kali, jang banjaknja koerang lebih doea ataupun satoe setengah kali dari semestinja.

Hal jang sedemikian ini soedahlah djoega sering kali kedjadian boeat mereka jang mempoenjai automobiel ketika

gewest-gewest marhoem dan gemeente-gemeente mempoenjai hak oentoek poengoet padjak automobiel sendiri-sendiri. Sate-lah provincie berdiri dan pada waktue jang terachir ini Pemerintah mengadakan padjak auto sendiri, maka baroelah linjap stelsel poengoetan padjak dobbel tadi.

Oleh karena Pemerintah merasa beloem waktoenja atau merasa tidak patoet mengadakan poengoetan padjak kendaraan jang tidak pakai motor, maka stelsel poengoetan padjak dobbel jang gandjil terseboet tadi misih banjak kedjadiannja.

Soenggoehlah menesalkan bahwa hal jang sedemikian itoe tidak dapat perhatiannja Pemerintah sepenoeh-penoehnja, sedang Pemerintah poen dengan moedah dapat mendjaga djangan sampai hal itoe kedjadian. Apa sebab?

Sebagaimana pembatja telah ma'loem, maka menoeroet boenjinja pasal 59 Ordonnansi Kaboepaten dan pasal 78 Stadsgemeente ordonnantie oendang-oendang (verordeningen) jang bermaksoed memoengoet padjak haroes disahkan oleh Goebroer Djendral satelah mendengar Raad van Indië.

Ternjatalah, bahwa hal ini adalah didalam koeasaan Goebroer Djendral, maka hal poengoetan padjak dobbel tadi moedahlah dihalang-halangi oleh Pemerintah Agoeng.

Tetapi biarpoe begitoe, oleh karena dalam permoe-laannja (eerste instantie) raadlah jang berkoeasa, maka hal sedemikian itoe patoetlah dapat perhatiannja raad-raad sendiri ataupoe dari lid-lid jang soenggoeh-soenggoeh setia benar akan memperhatikan kepentingan rajat seoe-moemnja.

Berhoeboeng dengan ini, maka patoetlah dikemoekakan disini sikap jang telah diambilnja oleh sesoeatoe raad kaboeupaten atas stelsel poengoetan padjak dobbel itoe.

Lebih dahoeloe baiklah diterangkan disini bahwa oleh Kaboepaten Tjirebon dan Stadsgemeente Tjirebon masing-masing menoeroet verordeningnja, dipongaetnja padjak memakai djalan dengan kendaraan dan alat pembawaan jang ttdak pakai motor, di masing-masing wengkonnja. Menoeroet boenjinja verordening dari Stadsgemeente Tjirebon, orang-orang jang bertinggal di loear gemeente rmendjadi dalam Regentschap Tjirebon dan mendjalankan pentjahariannja dalam wengkon Stadsgemeente, berwadajib membajar padjak itoe pada Stadsgemeente, sedang mataka haroes djoega membajar padjak pada Regentschap, sehingga mareka oentoek kendarannja berwadajib membajar padjak dobbel, pada hal menoeroet verordening Regentschap, kendaraan jang ada dalam ressort Stadsgemeente Tjirebon dan kloear masoek mendjalankan pentjaharian dalam wengkon Regentschap, oleh Regentschap ini dibebaskan dari koadjiban membajar padjak pada Regentschap.

Oleh karena poengoetan padjak dobbel itoe, istimewa pada masa ini memberatkan kahidoepannja orang ketjil dan terhanggap tidak adil, maka pada persidangan tertanggal 29 November tahoen jang laloe Raad Kaboepaten tadi telah memoetoeskan hendak menjampaiakan permohonan kapada Pemerintah agar di ichtiarkan sampai orang-orang jang ada dalam wengkon Regentschap Tjirebon

jang menanggoeng padjak memakai djalan dengan kendaraan dan alat pembawaan tidak pakai motor kepada stadsgemeente oleh karena mendjalankan pentjahariannja dalam wengkon Stadsgemeente, dibebaskan dari koadjiban membajar itoe padjak.

Meski poetoesan jang demikian ini patoet dapat sympatienja segala orang jang akan memperhatikan kepentingan ra'jat, sebab bermaksoed berichtiar akan meringankan beban ra'jat, beloemlah poetoesan itoe dapat kesetoedjoean kami segenapnja.

Sepandjang perasa'an kami sebagaimana telah dioraikan diatas soedah seadilnja, bahwa stadsgemeente tadi jang haroes memikoel beja pemelihara'an djalan-djalan gemeente, jang sehari-hari dipakai oleh kendarannja orang-orang jang mendjalankan pentjahariannja memoengoe padjak kendaraan dari itoe orang-orang jang berkepentingan maski orang-orang ini bertempat diloear gemeente. Sebaliknya djoega kami hanggap soedah selajaknja Regentschap poengoet padjak kendaraan dari orang-orang jang bertempat diloear Regentschap (dalam gemeente) jang pentjahariannja didapatkan dalam wengkon Regent-schap.

Maka tidaklah kami mengerti, sebab apakah Stadsgemeente haroes membri pembebasan pada orang-orang jang mendjalankan pentjaharian didalam wengkon gemeente, sedang Regentschap misih toeroes memoengoet padjak dari orang-orang jang bertempat di wengkon Regentschap tadi dan pentjahariannja adalah diloear wengkon.

Sepandjang perasa'an kami lebih baik Regentschap memberi pembebasan sadja pada orang-orang jang mempoenjai kendaraan dalam wengkonnja dan sehari-hari mendjalankan pentjaharian di wengkon gemeente. Nilah ada dalam koeasa'an Regentschap sendiri. Soeatoe oplossing jang lebih praktis dan lekas berboeah.

Tetapi bilamana Regentschap merasa dapat roegi, oleh karena djalannja, biarpoe sedikit, dipakai oleh kendarannja orang-orang tadi, maka ta' ada halangan boeat bermoefakatan dengan stadsgemeentesoepaja masing-masing daerah (ressort) memoengoet padjak **separonja** sadja dari tarief biasa. Adapoe apabila Stadsgemeente misih beloem dapat mengaboelkan perminta'an ini, maka ta' ada soeatoe halangan poen oentoek minta keadilan pada Pemerintah Agoeng.

Sekianlah pendapatan kami. Moedah-moedahanlah hal ini dapat perhatiannja seloeroeh daerah-daerah autonoom, agar soepaja stelsel poengoetan padjak dobbel jang terasa terlampau berat dan ta' adil itoe dengan sigra dapat dilinjapkan dari kalangan decentralisatie.

SLAMET.

Pengawasan wang Kaboepaten.

Berhoeboeng dengan banjakkja penggelapan wang-wang kaboeupaten pada masa jang achir ini, maka dari beberapa fihak telah dinjatakan, bahwa pengawasan atas wang-wang itoe haroes lebih di pertadjamkan.

Hal ini dapat perhatiannya Madjelis Gedeputeerden dari Provincie Pasoendan, sebagaimana terboeki dari soeratnya tertanggal 21 Januari 1932 kepada Boepati-boepati dalam Provincie ini. Madjelis Gedeputeerden merasa adalah baik sekali, djika pengawasan atas wang kabupaten dipertadjamkan, akan tetapi sebagai kenyataan oleh Madjelis tadi, kebanyakan badan-badan yang haroes mengawasi tidak mempoenjai pemandangan yang betoel setjara bagaimana pengawasan itoe haroes dilakoekannya.

Madjelis Gedeputeerden memberi taoe, bahwa pemerintahan kabupaten sendiri yang wadajib mengadakan itoe contrôle, sedang saban-saban waktoe djoega bisa diminta perteloengan Madjelis Gedeputeerden, perteloengan mana tidaklah boleh dihanggap, bahwa Madjelis Gedeputeerden mengambil pekerjaan kabupaten.

Sering djoega kedengaran, bahwa madjelis koemetir merasa koerang tjakap oentoek mendjalankan pengawasan itoe atau tidak mempoenjai wang oentoek menggadjih pegawai yang pandai oentoek mendjalankan itoe. Menoeroet perasaan Gedeputeerden alesan pertama tidak akan benar, djika madjelis koemetir menoendjoekkan kesoenggoehan hatinja. Adapoen boeat mengadakan pegawai yang berachli, Gedeputeerden merasa demikian itoe boekan sadja menambah keloean oentoek kabupaten, tetapi djoega terasa tidak selamanya perloe, sebab meski pegawai itoe telah banjak pengatahoenja, tetapi ia tidak akan mendapatkan hal-hal dengan memperbedakan satoe-satoe pakerdjaan administratie yang bersamaan, hal mana tentoe sekali akan berfaedah boeat mendjalankan contrôle.

Oleh karena itoe Gedeputeerden mempertimbangkan, soepaja bestuur-bestuur kabupaten molai sekarang bersoenggoeh-soenggoeh berkerdjanja, sedang tertimbang djoega baik sekali, djika semoea kabupaten dalam Provincie Pasoendan mendirikan contrôle-bureau sendiri, yang mana djika mendjalankan contrôle di tiap-tiap tempat berlakoe atas nama bestuur kabupaten yang bersangkoetan.

Selama contrôle-bureau itoe beloem ada, maka temtoelah oleh kabupaten haroes ditjari djalan lain oentoek mempertadjamkan contrôle itoe. Begitoelah ada soeatoe kabupaten yang bermaksoed akan minta perteloengan kantor accountant partikoelir, hal mana dapat persetoedjoenja Madjelis Gedeputeerden, asal sadja djangan mengadakan perdjandjian yang mengikat kabupaten berlangganan lebih dari satoe tahoen oempamanja.

Demikianlah pendapatan ataupun pertimbangan Madjelis Gedeputeerden. Berhoeboengan dengan pertimbangan ini, maka pada tanggal 1 Mei dan 28 Augustus 1932 boepati-boepati di daerah Provincie Pasoendan telah mengadakan persidangan, jaitoe oentoek memberdamaiakan bagaimana hal itoe haroes diatoernja, agar soepaja kabupaten-kabupaten dalam hal memriksa keadaan wang wangnja bisa bekerdja bersama-sama.

Maka pendapatannya persidangan terseboet diatas itoe, yang menjadi pikirannya adalah tiga roepa.

Pertama ditjita-tjita akan mendirikan soeatoe koempoelan (corporatie), baik sematjam vereeniging biasa yang berhak sendiri, maoepoen sebagai federatie (bond).

Corporatie itoe nanti bisa mempoenjai beberapa pegawai,

yang akan mendjalankan pekerjaan itoe. Selain dari itoe djoega telah dipikirkan, soepaja pegawai itoe dikemoedian hari dapat mengerdjakan lain-lain pekerjaan, sapertinja memberi advies tentang oeroesan techniek dan oeroesan kehakiman kepada anggota-anggota dari corporatie itoe.

Kedoea jaitoe menoeroet angan-angannya toean Gerritsen dari kantor provincie, didirikan soeatoe organisatie yang meloeloe bermaksoed oentoek memriksa keadaan wang sadja. Disini tentang hal colporatie itoe sama sekali tidak di ingatkan, dan kabupaten-kabupaten, selainnja dari ikatan adanya organisatie itoe, akan tetap terlepas dari satoe sama lain.

Ketiga, jaitoe — sebagaimana dioesoelkan dalam sidang boepati-boepati yang terachir — membesarkan inspectiedienst di kantor provincie dengan menambah pegawainya setjoekoepnja, sehingga pegawai-pegawai itoe bisa mengadakan pengawasan yang pasti dan sampoerna atas keadaan wang kabupaten-kabupaten yang masoek dalam koempoelan itoe.

Pegawai-pegawai itoe jaini pegawai-pegawai provincie yang diangkat oleh Provincie, akan tetapi digadjih oleh kabupaten-kabupaten.

Pada waktoe mendjalankan pekerjaan itoe mareka itoe akan di bantoean pada madjelis koemetir dan sama sekali ada di bawah perintah madjelis ini, djadi pakerdjaan, yang di lakoekannya seolah-olah aliran dari ketentoean dalam pasal 119 ajat pengabisan dari Ordonnantie Kabupaten (Stbl. 1924 No. 79 c.a.).

Tentoe sekali dari hal ini haroes diminta pertimbangannya Madjelis Gedeputeerden dahoele, sebab kalau ada keberatan, atoeran itoe tidak akan dapat dilakoekan.

Commissie yang diangkat dalam persidangan boepati-boepati yang pertama oentoek mempeladjar masalah ini lebih djaoeh, telah membitjarakan hal ini dengan Gedeputeerden oentoek menanjakan apakah Madjelis ini menimbang, bahwa pendapatan terseboet diatas dapat dilakoekan.

Menoeroet poetoesan dalam sidang yang paling blakang, maka dipertimbangkan soepaja hal ini diberdamaiakan pada persidangan raad-raad kabupaten. Sesoeadahnja, maka akan diadakan lagi koempoelan, yang akan diadakan di Bandoeng dan waktoenja akan ditetepkan diblakang.

Soal-soal yang akan dibitjarakan pada perkoempoelan itoe jaini:

1e. Apa raad kabupaten moefakat dengan atoeran bekerdja bersama-sama itoe.

2e. Dengan atoeran mana raad kabupaten itoe? menjetoedjoenja.

Voorzitter dari Commissie terseboet, jaitoe Boepati Meester-Cornelis, mengoendang pada sekalian raad-raad di daerah Provincie Pasoendan, soepaja mengirimkan beberapa wakil pada sidang di Bandoeng j.a.d. boeat menerangkan angan-angan masing masing raad itoe.

Sekianlah warta yang kami dapat dari daerah Pasoendan, Soenggoehlah sajang, bahwa hal ini hanjalah dapat di perhatikan oleh daerah ini sadja, sedang dari daerah Djawa-Tengah, Djawa-Timoer beloem terliat atau terdengar tjita-tjita yang demikian itoe. Menilik bahwa penggelapan

wang kabupaten itoelah djoega soedah terdjadi di daerah-daerah terblakang ini, maka seharoesnjalah hal ini dapat perhatiannya daerah-daerah itoe. Oleh karena ini adalah soeatoe hal oemoem, maka patoetlah hal ini di perhatikan oleh madjelis-madjelis Gedeputeerden dan seloeroeh raad-raad kabupaten dan patoetlah hal itoe di bitjarakan poela pada Decentralisatie congres j.a.d. dimana masing-masing raad bisa mengirimkan wakilnya, dimana djoega adalah kesempatan oentoek bertoekar fikiran antara beberapa ahli-ahli yang telah mempeladjar tentangan hal tadi.

Itaelah pengharapan kami. Adapoen pemandangan kami atas soal ini baiklah kami oraikan dalam karangan lain.

Secretaris Regentschap.

(Salinan).

Beberapa peratoeran akan diadakan oleh Pemerintah boeat mengoerangi keloearnya orang. Begitoe Pemerintah berniat dengan merobah regentschaps-ordonnantie akan mengatoer, saepaja gadjih- dan ongkos-ongkos lainnya goena regentschaps secretaris yang separo dipikoel oleh regentschap sendiri.

Lantaran keniatan itoe, maka tidak dengan disengadja masoeklah dalam pikiran kita, bagaimana keadaan pekerdjaan dan pengaroehnja secretaris mulai berdirinja regentschap sebagai bagian peprintahan yang merdika sampe sekarang ini; soenggoeh keadaan itoe amat koerang memoeaskan hati.

Maka maksoed karangan ini akan menoendjoekan dan mementingkan hal itoe dengan sebole-boleh mem. beri djalan oentoek memperbaiki keadaan itoe.

Lebih doeloe kami brani pastikan bahwa — kalau mengingat peratoeran ini akan membikin lebih ketjilnja oeang kas regentschap — itoe oeroenan paksaan boeat toeroet menoetoep kekoerangan begrooting negeri. oleh regentschap tidak bisa ditrima dengan girang hati

Soedah banjak sekali potongan oeroenan dari negeri pada regentschap, sedeng pendapatn sendiripoen, pertama dari pasar-pasar, banjak djoega toeroennja, sehingga dibeberapa regentschap keadaan hal oeang soenggoeh terlaloe soesah.

Akan tetapi kalau kita tidak mengingat hal keadaan kas, melainkan memandang itoe peratoeran dari sisi yang lain, timboellah pendapatan, bahwa itoe peratoeran ada baiknja, jaitoe barang kali akan bisa menghilangkan salah satoe dari rintangan-rintangan yang mengalang-alangi kemadjoean regentschap menoedjoe ke-kesempoernan.

Kami berkata demikian, karena tentoenja djarang sekali orang yang mengakoei, bahwa gambarnya keadaan regentschap sekarang ini setoedjoe dengan pengharapannya waktoe hendak didirikan.

Dengan ini kami tidak bermaksoed menimbang, bahwa seharoesnja regentschap-regentschap dalam tempo dari berdirinja, sampé sekarang ini, mistinja soedah mendjadi badan yang koeat, disoekai dan dipertjaja oleh rajat, akan tetapi meskipun dioekoer paké oekoeran biasa

(semestinja), adanja kadjadian sekarang dari kami paenja pendapatan masih di bawah pengharapan.

Kedjadian ini soedah tentoe djoega disebabkan oleh krisis, yang heibat ini, molai tahoen 1930, yang dimana-mana dan dalam hal apa apa sadja membikin lembeknja segala keadaan.

Akan tetapi boekannya krisis itoe sadja, ada djoega sebab-sebab lain yang membikin ketjiwa pengharapan kita tentang kemadjoennja regentschap-regentschap. Boektinja stadsgemeente-stadsgemeente yang djoega terserang oleh krisis tadi, masih kelihatan sama memegang ketegoehan boeat meneroeskan hidoepnja.

Kalau begitoe terang sekali, mesti ada keadaan lain-ain, yang mengalang-alangi madjoenja regentschap.

Kami tidak berniat menoendjoekan semoea hal-hal yang mengalang-alangi itoe, malainkan satoe hal yang disini akan kami bitjarakan, jaitoe: Kebanyakan regentschap regentschap tidak mempoenjai Secretaris, yang bekerdja dengan kesetiaan yang besar, sambil perasaan bersatoe dengan regentschap, djadi memberikan segenap kekoeatannya oentoek keperluan regentschap, seorang ambtenaar yang berniat toeroes bekerdja disitoe, yang memandang pekerdjaan secretaris sebagai koadjibannya hidoep.

Soepaja djangan salah mengerti, maka perloe kami terangkan, bahwa yang kami maksoedkan jaitoe: Secretaris yang mendjalankan pekerdjaannya sebagai „Secretaris dari regentschapsraad dan madjelis gecommiteerden“, menoeroet sebagaimana terseboet dalam oendang-oendang.

Dengan melahirkan pendapatan diatas ini kami mengingati pada gemeente-gemeente ketjil-ketjil dinegeri Belanda, lebih terang lagi di desa-desanja, jaitoe gemeente-gemeente yang boleh disamakan dengan regentschap-regentschap disini. Di gemeente-gemeente tadi kebanyakan secretarisnja djadi poesatnya alat peprintahan gemeente, sering kali djadi kekoeatan yang besar boeat menjoeroennja menoedjoe ke kemadjoean, pendek djadi tetoenggoelnja pegawai gemeente.

Oleh karena ia dibenoem oleh gemeenteraad dan mendapat gadjih dari kas gemeente, soedah tentoe ia ada perasaan sebagai bersatoe pada gemeente.

Kerap kali secretaris itoe setengah oemoernja berdoe-doek disatoe tempat. Begitoe ia mendjadi orang yang mendapat kepertjajaan besar (vertrouwensman) dan mendjadi vraagbaak (orang yang banjak pengetahoeannya, sehingga bisa menjawab hampir segala pertanyaan) oentoek burgemeester, raad, wethouders dan semoea pendoedoek lainnya.

Demikiankah djoega keadaan regentschapssecretaris? Soenggoeh djaoeh sekali bedanja.

Menoeroet artikel 33 dari regentschapsordonnantie, maka secretarisnja boepati (sebagai ambtenaar goepermen) djoega mendjadi secretarisnja regentschapsraad dan madjelis gecommiteerden.

Kalau kita membatja ini artikel, tidak ada perasaan koeatir soeatoe apa. Hanya dengan ketentoean yang begitoe soedah njata, bahwa secretaris itoe termasuk golongan pegawai negeri, djadi djoega dapat gadjih dari negeri.

Akan tetapi dalam praktiknya banyak sekali keberatan-keberatan berhoebong dengan ketentoean terseboet diatas.

Sampe pada ini wektoe jang mendjalankan pekerdjaan secretaris jaitoe seorang pegawai B.B. jang masih dalam actieven dienst, seorang Assistent.-Wedono atau Wedono, djadi baginja pangkat secretaris itoe hanya boleh disamakan dengan soeatoe tempat, jang boeat sementara wektoe haroes disinggahinja dalam perdjalanannya dari a. i. b. menoeidae ke-pangkat atasnja, sampé patih, atau boleh djadi regent.

Hanja dengan pelahan-lahan bisa kedjadian akan adanja satoe golongan pegawai administratif, jang menoeidae kedjabatan secretaris sebagai pengabisan.

Terang sekali kita tidak boleh mengharap, jang pegawai-pegawai B. B. terseboet diatas tadi akan memberikan segenap kekoatannya oentoek pekerdjaan jang tidak djadi boeah toedoeannja, dan jang hanya dipandangnja sebagai pekerdjaan jang koerang menjenangkan, tapi terpaksa didjalani boeat mentjapai pangkat-pangkat jang lebih tinggi.

Tambah-tambah lagi kebanyakan secretaris itoe, sebagaimana menoeidae keterangan diatas, hanya sementara ermpo sadja bekerdja di satoenja regentschap; djadi tidak dapat ia akan mengetahoei dengan soenggoeh-soenggoeh semoea pekerdjaan dan keadaan dalam regentschap itoe, dan lagi ia memandang tidak bergoena mengetahoei didalam-dalamnja itoe.

Lantaran dari hal-hal itoe semoea, regentschapssecretaris tidak akan bisa meniroe secretaris gemeente di negeri Belanda.

Pergaoelan dengan rajat dan lain-lain golongan dalam regentschap tidak bisa begitoe rêsêp (vertrouwelijk), lantaran tidak lama bekerdja bersama. Oleh karena tidak lama berdoedoek disatoenja regentschap, soedah tentoe tidak bisa mendjadi vraagbaak.

Perhoebongan diantaranya secretaris dan alat peprintahan dalam regentschap ada koerang sekali tegoeinja, sebab ketjoeali temponja bekerdja sama-sama tidak lama, secretaris itoe ada seorang pegawai goepermen, dapat gadjih dari kas negeri.

Meskipun begitoe ada beberapa orang secretaris jang dengan soenggoeh-soenggoeh memperhatikan segala keadaan dalam regentschap. Ini sasoenggoehnja hanya soeatoe tanda, bahwa orangnja ada lebih baik dari atoerannja. Tidak perloe kami terangkan lagi, bahwa sedikitpoen kami tidak bermaksoed akan membikin koesoet namanja orang-orang jang memegang pekerdjaan secretaris.

Keberatan lantaran regentschap tidak poenja secretaris sendiri jang volwaardig (mligi) tidak boleh dipandang ketjil. Dibeberapa regentschap orang bisa mendapat tahoe, ada seorang ambtenaar jang doedoeknja disitoe hampir boleh disamakan dengan secretaris di gemeente negeri Belanda dalam gemeentenja. Akan tetapi jang demikian itoe soedah tentoe hanya sebagai pertoeoengan sadja. Ambtenaar itoe ialah pegawai jang pertama dikantor secretarie, bekanjakan berpangkat commies. Menilik kedoedoekannja didalam regentschap ialah orang jang

dapat mengoesahkan dirinja dengan soenggoeh-soenggoeh oentoek keperloeian regentschap dan dari sebab ia seteroesnja bekerdja disitoe, soedah tentoe akan mendjadi pegawai jang berfaedah besar.

Djaoeh sekali kami akan menghina padanja, atau tidak menghargai semestinja akan tetapi dengan seketika kita bisa berasa bahwa ambtenaar itoe, jang berdoedoek dibawah printahnja secretaris—djadi djaoeh sekali dari alat peprintahan regentschap—,tidak akan bisa mengisi kekoerangan tadi, jaitoe mengganti pekerdjaannya volwaardig secretaris.

Begitoealah keadaan pada ini wektoe.

Sekarang Pemerintah berniat akan menjoeroeh pada regentschap, soepaja memikoel sebagian dari gadjih dan ongkos-ongkos lain boeat secretaris.

Sebagaimana telah kami katakan, maka hal ini memperingatkan ketjilnja goena pekerdjaan secretaris pada wektoe ini oentoek kaperloeian regentschap, akan tetapi keniatan Pemerintah itoe menimbulkan pertanyaan: „Langkah permoelaankah ini kiranja akan menoeidae keperubahan oentoek memperbaiki pengatoeran tentang benoemannja secretaris regentschap?“

Tentang hal ini kita haroes memilih di antaranja doea perdjalanan jang menoeidae ke-perubahan itoe. Jang pertama jaitoe: djabatan secretaris dipetjah djadi 2 bagian, artinja regentschap menetapkan dia poenja secretaris sendiri, dan menggadjih dia, sedang boepati sebagai ambtenaar goepermen ada secretarisnja sendiri, djadi 2 orang secretaris itoe bekerdja sisih-sisihan.

Peratoeran ini kami anggap koerang baik, sebab laloe ada 2 orang pegawai jang volwaardig boeat 2 pangkat, jang tjoekeop dikerdjakan oleh seorang sadja. Djadi itoe peratoeran terlaloe mahal dan dipemandangan tidak baik.

Dari itoe lebih baik melakoekan peratoeran lainnja, jaitoe: merobah atoeran blandja dan keadaan pangkatnja (kedoedoekannja) secretaris. Kita bisa ambil tjonto menoeidae atoeran di provincie; begini djadinja: secretaris dibenoem oleh regentschapsraad dan digadjih oleh regentschap. Sebagaimana keadaan sekarang ia djoea mendjalankan pekerdjaan oentoek regent sebagai ambtenaar goepermen, akan tetapi sebaliknya dari keadaan sekarang, ia laloe masoek golongan pegawainja regentschap, dengan kemandapan hati, kalau kebetoelan akan selamanja bekerdja disitoe.

Kalau kedjadian begitoe saedah tentoe lantas perloe merobah atoeran tentang blandja dan kedoedoekannja secretaris dalam pangkatnja. Soepaja djabatan secretaris djoea disoekai oleh pegawai B. B. boemipoetra, sepertinja Wedono dan Assistent-Wedono, maka belandjanja secretaris haroes ditentoean begitoe besarnja, sehingga hilangnya pengharapan boeat naik pangkat bisa diganti dengan baiknja pengatoeran hal belandja tadi.

Sjahan dan apabila diantaranya pembatja-pembatja jang lebih terang mengerti hal pekerdjaannya secretaris, ada jang bisa menoeidae keberatan terhadap kami poenja oesoel terseboet diatas ini, kami dengan sepenoeh hati mengharap, soekalah kiranja melahirkan keberatan tadi.

Akan tetapi boeat ini wektoe kami ada kejakinan : djikalau itoe peratoeran bisa dengan baik didjalankan oentoek provincie, tentoe akan baik djoega didjalankan oentoek regentschap.

(w.g.) W. van der PEYL.

PERSONALIA.

Benoemd tot leden van den Provincialen Raad van Oost-Java:

Groep onderdanen-Nederlanders : G. A. J. van Engelen, zendeling-leeraar te Modjowarno; H. J. M. Francken, administrateur koffie-onderneming „Kali Djompoh”; Th. A. van der Laan, vertegenwoordiger der H. V. A., Soerabaja; mr. J. Luyten, voorzitter Suikersyndicaat, Soerabaja; H. J. Mollen, leeraar H. B. S., Malang; R. A. M. Mooij, resident van Bodjonegoro; W. C. van Raadshoven, gouvernements-arts, Malang; J. H. Smit, voorzitter hoofdbestuur Suikerbond, Soerabaja; W. van de Stadt, agent bankzaken Factorij, Soerabaja; A. Terkuhle, administrateur O. J. S., Soerabaja; mr. dr. S. L. van der Vegte, leeraar H. B. S., Soerabaja en G. J. Zuyderhoff, voorzitter der Malangsche Landbouwvereniging, Malang.

Groep inheemsche onderdanen niet-Nederlanders: M. Dradjad Partoatmodjo, gouvernements Indisch arts; F. A. Lokollo, stationscommies S. S. voorzitter „Stem Ambonsche Club”; mr. Moekiman Soeriowinoto, voorzitter landraad, Blitar; R. T. Poedjo, regent van Probolinggo; M. Samoed Sastrowardojo, wd. directeur normaalschool, Djombang; ir. M. C. Wandowo, houtvester, Banjoewangie; mr. Soesanto Tirtoprodjo, landrechter, Kediri; Mas Tabrani, hoofd van eenige scholen te Pamekasan, en Soetan Asim, gouv.-Indisch arts, Madioen.

Groep uitheemsche onderdanen niet-Nederlanders: mr. Oei Jong Tjioe, advocaat en procureur, Soerabaja; Ong Tjing Hwie, administrateur der rijstpellerij „Tjong Goan”.

Officieele Mededeelingen.

Artikelen voor het orgaan. Het bestuur heeft het honorarium der artikelen in het orgaan vastgesteld op f 10.— voor de eerste bladzijde druks, f 8.— voor de volgende bladzijde druks, f 6.— voor de daarop volgende bladzijde druks en voor elke bladzijde druks meer f 5.— Gedeelten eener bladzijde zullen naar evenredigheid worden gehonoreerd.

Voor correspondenties, waarbij van raadspublicaties gebruik gemaakt wordt, stelt het bestuur het honorarium vast.

Copy voor elk nummer van dit tijdschrift, dat op den 1sten der maand verschijnt, wordt ingewacht uiterlijk op den 20en der voorafgaande maand, copy voor het nummer van den 16en uiterlijk op den 5en der maand.

Het Bestuur der vereeniging voor Locale Belangen is samengesteld als volgt: G. de Raad, Voorzitter. H. J. Drost, Secretaris, F. W. M. Kerchman, Penningmeester, allen te Semarang; Mr. W. H. van Helsdingen te Soerabaja, R. Slamet te Semarang, M. Soetardjo te Batavia(c), Mr. J. M. Wesselink te Medan, R. A. A. Wiranata Koesoema en Ir. J. E. A. Von Wolzogen Kühr. beiden te Bandoeng.